

A különböző tojóházi tartásmódok hatása a tyúkok élőtömegének kiegyenlítetttségére

Bódog Leila Gabriella

Állattenyésztő mérnök BSC, nappali alapképzés

Állattenyésztési Tudományok Intézet, Precíziós Állattenyésztés és Állattenyésztési Biotechnika Tanszék

Belső témavezetők: Dr. Farkas Tamás Péter, egyetemi adjunktus, Kaposvári Campus

Dr. Sütő Zoltán Balázs, professor emeritus, Kaposvári Campus

Pető Lilla, PhD hallgató, Kaposvári Campus

A baromfi ágazat igen nagy jelentőséggel bír napjainkban, egyrészt azért, mert a baromfihús és a tojás az emberiség egyik legjelentősebb állati eredetű fehérje forrása. A tojás, mint kiemelkedő biológiai értékkel bíró fehérjeforrásunk termelése kiemelkedő fontosságú. Az EU jövőbeni tojástermelését előreláthatólag a folyamatosan változó és szigorodó szabályok, előírások egyre inkább nehezíteni fogják. Így válaszokat, megoldásokat kell keresni a lehetséges rendszerek között a tojástermelés, azaz az emberiség számára nélkülözhetetlen fehérjeforrás előállításának legkedvezőbb módozataira. Napjainkban egyre sürgetőbb megoldást kíván az a probléma, hogy amennyiben az Európai Unióban mégis csak betiltanák a tojótyúkok ketreces tartását, akkor az ezt felváltó alternatív tojótyúk tartási technológia, termelési hatékonyságát milyen nemesítési és gyakorlati megoldásokkal lehetne javítani. Éppen ezért TDK kutatásom főbb motiváló tényezői között ott volt annak a kérdésnek a megválaszolása, hogy milyen különbségek lehetnek a múlt (hagyományos ketrec), a jelen (berendezett/feljavított ketrec) és a jövőbeni (alternatív) tartástechnológiai körülmények között és milyen lehetőségeket és tanulságokat rejt az alkalmazott technológia eredményeinek javítására.

Vizsgálatomat a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem Kaposvári Campusának Tan- és Kísérleti Üzemének Baromfi Teszttelepén végeztem a Bábolna Tetra Kft. által biztosított három genotípussal: Tetra L Superb, Tetra-SL LL és Tetra Amber. N= 1254. Háromkülönböző tartástechnológiába helyeztük el a genotípusokat: hagyományos ketrec, EU-konform berendezett ketrec, illetve alternatív fülke. Berendezett ketrec esetében n=720db; alapterülete 1,51m²; csoportlétszám= 10 tyúk/ketrec; férőhely nagysága= 756cm²/tyúk, mely ketrectípus tartalmazott ülőrudat és tojófészket. A hagyományos ketrec esetében, mely nem

tartalmazott ülőrudat és tojófészke, $n=216\text{db}$; alapterülete= $0,75\text{m}^2$; csoportlétszám=6tyúk/ketrec; férőhely nagysága= $630\text{cm}^2/\text{tyúk}$. Alternatív fülkék tartalmaztak mélyalmos kaparóteret és rácspadlót, valamint tojófészkeket; $n=318\text{db}$; alapterülete= $5,52\text{m}^2$; csoportlétszám=53 tyúk/fülke; férőhely nagysága= $1042\text{cm}^2/\text{tyúk}$. Az istállóban $15-18^\circ\text{C}$, 16 órás megvilágítás (5:00-21:00), 30 lux volt. A különböző genotípusok, tartásmódok közti különbséget GLM eljárással SAS 9.4. programcsomag segítségével, konzulensi útmutatás alapján értékeltem.

Az eredmények alapján szignifikáns különbséget találtam három különböző tartásmód és a 96. életheti élőtömegbeli változásban és eloszlásban. A betelepítési életkorban szignifikáns különbségeket a tartástechnológiák között nem tapasztaltunk. Azonos nevelési feltételek biztosítása után jelentős különbség az eltérő tojóhibrid típusba tartozó tojótyúkok átolazáskori élőtömegében és annak eloszlásában csak a Tetra L Suberb genotípus esetében volt tapasztalható. Átlagos $1,27\text{ kg}$ volt az átolazáskori élőtömegük. Ez az eltérő genetikai háttérnek tulajdonítható. A vizsgált genotípusok mindegyike, kivéve a Tetra Amber, az alternatív tartástechnológiában érte el a legnagyobb mértékű élőtömegbeli változást. Ennek aránya a Tetra L Suberb esetében $40,2\%$, a Tetra SL LL genotípusnál $37,7\%$. A Tetra Amber élőtömegbeli változása a berendezett ketrecben volt a legnagyobb mértékű $46,5\%$ -kal. Ebből arra lehet következtetni, hogy a genotípus a berendezett ketrecben tudja a genetikai tulajdonságait a legkedvezőbben érvényesíteni. Mindhárom genotípus esetében a hagyományos ketrecben mutatták a legkisebb élőtömegbeli változást. Legalacsonyabb arányban a Tetra SL LL ($28,8\%$), majd a Tetra Amber (32%), ezt követte a Tetra L Suberb ($35,7\%$) produkált változást. Összegezve a kiértékelt adatokat elmondható, hogy a Tetra Amber a legrosszabb teljesítményt a hagyományos ketreces technológiában nyújtotta. Az EU-konform berendezett ketrec és az alternatív technológia között, pedig szignifikáns eltérést nem tapasztaltunk a vizsgált periódus végén. A három genotípust és tartástechnológiát tekintve összegzéseként elmondható, hogy a legmagasabb élőtömeget produkáló genotípus a Tetra Amber volt. A Tetra L Superb genetikai háttere miatt nem tudott élőtömegben akkora teljesítményt nyújtani, mint a SL LL és az Amber állományok. Élőtömeg kiegyenlítetttséget és a szórást összevetve mondható el, hogy a három genotípus közül a legalacsonyabb szórással a Tetra SL LL rendelkezett, mind a három vizsgált tartástechnológiában. Következtetésképpen leírható, hogy a másik két vizsgált genotípusra nagyobb hatást gyakoroltak a technológiák közti különbségek a kiegyenlítetttség tekintetében.